

PRZEGLĄD SĄDOWY I ADMINISTRACYJNY.

Wychodzi we Lwowie każdej środy w objętości 1 do 1 1/2 arkusza druku.

Cena przedpłaty:

we Lwowie: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1 zł. 50 ct. wal. austr.;
po za Lwowem z przesyłką pocztową: rocznie 7 zł., półrocznie 3 zł. 50 ct., kwar-
talnie 1 zł. 75 ct. w. a.;

w Królestwie Polskiem i Cesarstwie Rosyjskiem: rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs.,
w Księstwie Poznańskiem i Cesarstwie Niemieckiem: rocznie 20 marek, półrocznie 10 m.

Numer pojedynczy kosztuje 25 ct.

Rękopisy nieużyte zwraca Redakcyja na żądanie.

Artykuły zamieszczone honorowane będą według umowy.

Redakcyja i Administracyja we Lwowie, ulica Karola Ludwika 1. 5.
Expedyca miejscowa w księgarni J. Milikowskiego, rynek 1. 84.

Prenumeratę przyjmują:

we Lwowie i w Stanisławowie księgarnia J. Milikowskiego, — w Krakowie
księgarnia G. Gebethnera i Sp., — w Tarnowie księgarnia W. Gazdy, —
w Warszawie księgarnia G. Gebethnera i Wolffa, — w Wiedniu księgarnia
J. G. Manz'a — oraz wszystkie księgarnie w kraju i za granicą.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracyja po 3 ct. od wiersza petytowego.
Reklamacye uwzględnione być mogą tylko w ciągu 3 tygodni po wydaniu numeru.
Listy reklamacyjne, nieopieczętowane, są wolne od opłaty pocztowej.

O USTAWACH LIPCOWYCH

ze stanowiska prawa prywatnego powszechnego, handlowego
i wekslowego

napisał

Prof. Dr. Leonard Piętań.

(Ciąg dalszy.)

Stosując definicyja kredytu i czynności kredy-
towych, powyżej podaną, do poszczególnych czyn-
ności prawnych dla rozpoznania, czy takowe należą
do czynności kredytowych, okazuje się, że nie-
które czynności prawne już z natury swój są kre-
dytowemi, nie mogą być inaczéj zawarte, jak tylko
z udzieleniem kredytu, gdy przeciwnie przy innych
czynnościach prawnych udzielenie kredytu jest
tylko możliwe — przypadkowe, ale nie konieczne⁵⁶⁾.

Do rzędu czynności pierwszej kategorii, które
same przez się są kredytowemi, ponieważ to z sa-
mój ich istoty wypływa, że świadczenie ze strony
dłużnika nie może nastąpić natychmiast po otrzy-
maniu dóbr od wierzyciela, że zatém świadczenia
jednej i drugiej strony muszą być przegrodzone
czasem, należą:

1) Kontrakt pożyczki, którego przedmio-
tem mogą być pieniądze lub inne rzeczy zamienne
(§§ 983, 984 ust. cyw.)⁵⁷⁾. Kontrakt ten może zre-
szta przyjąć do skutku przez oddanie (*longa manu*)
pożyczającemu na własność pewnej ilości rzeczy
zamiennych z obowiązkiem ich zwrotu *in genere*, —
przez oddanie rzeczy niezamiennéj z poleceniem
pozbycia takowéj i zatrzymania ceny pozbycia ty-
tułem pożyczki, — przez pozostawienie u dłużnika
pieniędzy lub innych rzeczy zamiennych, które

⁵⁶⁾ Endemann: *Das deut. HR.* 3 wyd. § 87, V. § 137,
III. — Goldschmidt j. w. § 40, str. 406. — Knies: *Der*
Credit str. 96 sq.

⁵⁷⁾ Co do niewłaściwego użycia w przytoczonych paragra-
fach wyrazów: „rzeczy znikome“ zamiast „rzeczy zamienne“, ob.
Unger *System des öster. allg. Privatrechts*, T. I, § 50.

wierzycielowi z jakiej przyczyny prawnej się na-
leżą, tytułem pożyczki lub przez pozostawienie u
dłużnika należnéj rzeczy niezamiennéj, z poleceniem
pozbycia takowéj i zatrzymania ceny tatułem po-
życzki, — wreszcie w ten sposób, iż wierzyciel poleca
swemu dłużnikowi, by tenże zapłacił dług trzeciéj
osobie, która go otrzymuje tytułem pożyczki od
polecającego⁵⁸⁾.

Ceną kredytu przy pożyczce są zazwyczaj od-
setki. Atoli pożyczający może także tytułem wy-
nagrodzenia za udzielony mu kredyt zobowiązać
się do innych świadczeń (§ 996 ust. cyw.) np. dać
wierzycielowi rzecz innego rodzaju na własność
lub na użytek, wykonać pewne roboty itp. Wyso-
kość wartości tego rodzaju odpłat nie ulega żad-
nemu ograniczeniu (§ 6 ust. z d. 14 marca 1868).

Czynnością handlową jest kontrakt pożyczki
w następujących przypadkach: 1) Według ustawy
handlowéj jest on czynnością handlową podmio-
tową⁵⁹⁾; a) po stronie pożyczającego, bądź
jako czynność bankierska, jeśli pożyczkę zaciąga
bank (art. 272 l. 2)⁶⁰⁾, bądź jako czynność pomo-
niczna, jeśli pożyczkę zaciąga kupiec do prowadze-
nia swego handlu (art. 273 i 274)⁶¹⁾; b) po stronie
wypożyczającego, jeśli pożyczkę daje bank (art.
272 l. 2), albo jeśli kupiec, który nie trudni się
przedsiębiorstwem bankierskiem, daje pożyczkę
w wykonaniu swego przedsiębiorstwa (*„im Betriebe*

⁵⁸⁾ Ob. powyżej Nr. 6. — L. 11 pr., L. 15, L. 32 D.
de reb. cred. 12, 1. — Stubenrauch: *Commentar zum all. öst.*
Gesetzbuche (2 wyd.) str. 156 i 172. — Kirchstetter jw. str.
481. — Nakaz wypłaty (*Zahlungsmandat*) pod koniec przyto-
czony zowie się w handlu także akredytywą (*Creditbrief-
Accreditive*). Ob. Thöl jw. § 302 not. 2 i § 318 not. 6.

⁵⁹⁾ Przedmiotową czynnością handlową jest według ustawy
handlowéj tylko wypożyczka bodmeryjna (art. 271, l. 4, ust. handl.),
która należy do prawa morskiego.

⁶⁰⁾ Goldschmidt jw. § 53 not. 2 a) — Thöl jw. § 28,
l. b).

⁶¹⁾ Goldschmidt jw. § 57. do not. 29. — Endemann
Das deut. HR. (3 wyd.) § 138 do not. 5.

seines Handelsgewerbes“ art. 272 ustęp 2) t. z. jako kupiec⁶²⁾. Pożyczka, którą daje lub zaciąga towarzystwo zaliczkowe i kredytowe, jest także czynnością handlową, jeśli towarzystwo daje pożyczki także nieczłonkom. W tym bowiem przypadku towarzystwo trudni się handlem i według § 13 ustawy z dnia 9 kwietnia 1873 (Nr. 70 dz. u. p.) stosują się do niego przepisy o kupcach⁶³⁾. 2) Według § 14 ustawy giełdowej z dnia 1 kwietnia 1875 (Nr. 67 dz. u. p.) jest kontrakt pożyczki przedmiotową czynnością handlową, jeśli jest czynnością giełdową (np. odłogi — przełogi, stołowanie⁶⁴⁾). W przytoczonych przypadkach pożyczka nie utraci swęj natury handlowęj przez to, iż dłużnik dla zabezpieczenia wierzyciela daje w zastaw rzecz ruchomą (np. papiery wartościowe) lub nieruchomą⁶⁵⁾. Udzielanie pożyczek na zastaw jest głównem zatrudnieniem banków (Lombard — zastaw ruchomy, hipoteka — zastaw nieruchomy).

Z wyjątkiem kilku specjalnych postanowień nie ma w ustawie handlowęj osobnych przepisów dla kontraktu pożyczki. Pożyczka, będąca czynnością handlową, podlega tedy według art. 1 ust. handl. najpierw ogólnym postanowieniom tej ustawy o czynnościach handlowych (art. 278—336), następnie prawu zwyczajowemu handlowemu, a w końcu przepisom powszechnęj ustawy cywilnej. Szczegółowe postanowienia ustawy handlowęj, dotyczące się pożyczki, są zaś następujące: a) Kupiec, który w wykonaniu przedsiębiorstwa handlowego (sc. art. 272 l. 2 i ustęp 2) daje pożyczkę kupcowi lub niekupcowi, może bez poprzedniego w tej mierze układu liczyć sobie odsetki od dnia dania pożyczki (art. 290), po 6 od sta (art. 287). b) Przy pożyczkach zaciągniętych przez kupca, można się umówić o odsetki wyższe jak 6 od sta rocznie (art. 292)⁶⁶⁾. To samo stosuje się także do pożyczek, danych przez kupca (art. 292 ust. 1)⁶⁷⁾. c) Przy czynnościach handlowych wogóle, a więc także przy pożyczce handlowęj, mogą odsetki zaległe razem wzięte przewyższać kapitał — *ultra alterum tantum* (art. 293). Przeciwny

⁶²⁾ Goldschmidt j. w. § 53 str. 602. — § 57 not. 29. — Endemann jw. § 138, not. 5. — Co do znaczenia przytoczonych w tekście autentycznym wyrazów z art. 272, ob. Goldschmidt jw. § 51, not. 2. — Hahn, *Commen. zum allg. deut. Handelsgesetzbuch* (2 wyd.), T. II, str. 40 sq. — Piętak: Kto ma być poczytany za kupca, str. 26

⁶³⁾ Ob. Piętak: *O Towarzystwach zarobkowych i gospodarczych* (1874) str. 88 sq., str. 104 sq. — Goldschmidt jw. § 53 n. 13.

⁶⁴⁾ Piętak: *O giełdzie i czynnościach giełdowych* (1877) str. 38 sq. i 72 sq.

⁶⁵⁾ Goldschmidt jw. § 59 do not. 10 c).

⁶⁶⁾ Przepisy ustawy handlowęj co do wysokości odsetek, pozostawia ustawa z dnia 14 czerwca 1868 (§ 6) niezmienione. W przytoczonym przypadku są przepisy obydwóch ustaw ze sobą zgodne.

⁶⁷⁾ Art. 292 w ustępie pierwszym odwołuje się w tej mierze do ustaw krajowych, a więc przychodzi w zastosowanie ustawa z dnia 14 czerwca 1868,

przepis obowiązuje przy pożyczkach niehandlowych (§ 1335 ust. cyw.).

Pożyczający, podobnie jak dłużnik w czynnościach kredytowych wogóle, może swe przyrzeczenie zwrotu pożyczonych rzeczy umieścić w papierze kredytowym. Jeśli nim jest weksel, pożyczka jest bądź otrzymaną walutą, gdy pożyczający jest wystawcą weksłu przekazowego lub własnego, albo indosantem⁶⁸⁾, bądź otrzymanem pokryciem, gdy pożyczający jest przyjmcą weksłu przekazowego⁶⁹⁾. Wypuszczanie papierów kredytowych, celem uczynienia w tej formie przyrzeczenia zwrotu pożyczonych wartości, stanowi szczególnie regułę przy pożyczkach publicznych. Ich charakterystyczną cechą jest ta okoliczność, iż potrzebujący kapitałów zwraca się z żądaniem udzielenia mu pożyczki do całej publiczności. Pożyczającym w ten sposób może być zresztą nietylko państwo, ale także kraje koronne, gminy, publiczne zakłady, korporacje itd. Istota pożyczki nie ulega tu zmianie⁷⁰⁾, ale jej przyjęcie do skutku wywołuje właściwe sobie postępowanie i formy. Mianowicie pożyczający wystawia z reguły papiery kredytowe (obligi) rozmaitego rodzaju, — brzmiące na nazwisko lub na okaziciela, wyrażające *causam debendi* lub nie, przenośne za pomocą indosu, cesyi lub przez proste wręczenie, — w których obowiązuje się do zwrotu pieniędzy, otrzymanych z prawem rozporządzania nimi i do opłaty ceny udzielonego mu kredytu. Kto wypłaci kwotę, równającą się nominalnej wartości obligu lub jego cenie emisyjnej, otrzymuje oblig i staje się wierzycielem⁷¹⁾.

W końcu winniśmy jeszcze nadmienić, że każdy oblig, podpisany przez kupca, uważa się za wystawiony w wykonaniu przedsiębiorstwa handlowego, chyba że z niego samego, z przyczyny prawnej (*causa*) tamże podanej, przeciwieństwo się okazuje (art. 274 ustęp 2 ust. handl.)⁷²⁾.

2) Interesa depozytowe (*depositum irregulare*)⁷³⁾. Pieniądze i inne rzeczy zamienne mogą być dane na skład w dwojaki sposób, albo do przechowania i strzeżenia z obowiązkiem zwrotu takich *in specie* (*depositum regulare*), albo też z udzieleniem depozytariuszowi prawa rozporządzania nimi na własne potrzeby z obowiązkiem zwrotu tych rzeczy *in genere* (*depositum irregulare*). W dru-

⁶⁸⁾ Thöl jw. T. II (3 wyd.) §§ 189 i 254.

⁶⁹⁾ Thöl jw. § 208.

⁷⁰⁾ Wszelako nieraz przy pożyczce publicznej zaciera się charakter pożyczki i czynność prawna przedstawia nam się jako kupno papierów wartościowych.

⁷¹⁾ Co do bliższych szczegółów, dotyczących się pożyczki publicznej, ob. Endemann *Das deut. HR.* §§ 139—141. — Ustawa przeciwko nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych nie może mieć do niej w praktyce zastosowania, zważywszy opisane tamże w § 1 warunki nierzetelnego postępowania.

⁷²⁾ Ob. Goldschmidt jw. § 58, II.

⁷³⁾ Endemann: *Das deutsche Handelsrecht* § 142 i w *Zeit. f. d. g. HR.* T. IV str. 58 sq.

gim przypadku, w którym depozyt można nazwać: depozytem do użytku⁷⁴⁾, umowa zawarta jest czynnością kredytową i ma wszelkie istotne znamiona kontraktu pożyczki, lecz różni się od niego tendencją gospodarczą. Kontrakty pożyczki zawierają się głównie w interesie pożyczającego, gdy przeciwnie interesa depozytowe, lubo przynoszą korzyść także depozytariuszowi, mają przeważnie na celu korzyść deponenta⁷⁵⁾. Deponent składa pieniądze u depozytariusza, szczególnie w banku, bądź w celu tymczasowej fruktyfikacji kapitałów na skład oddanych, do czasu nadarzenia się sposobności korzystniejszego ich użycia, bądź też w tym celu, aby za pośrednictwem banku uskutecznić wypłaty na poczet złożonej gotówki, aby niejako mieć swą kasę w banku⁷⁶⁾. Z tego powodu życie gospodarcze odróżnia ściśle depozyt do użytku i jego wspomniane podrodzaje od pożyczki. I odsetki, płacone przez depozytariusza, jako wynagrodzenie za udzielenie mu kredytu, są zazwyczaj niższe, jak przy pożyczce, do czego przyczynia się i ta okoliczność, że depozyt zwykle może być każdej chwili wycofany, chociaż zwyczajnie za poprzedniem wypowiedzeniem⁷⁷⁾. Ale ze stanowiska prawnego *depositum irregulare*, jak już nadmieniliśmy, ma wszelkie znamiona kontraktu pożyczki. Ustawa cywilna austriacka uznaje też t. z. *depositum irregulare* (depozyt do użytku) wprost za kontrakt pożyczki, podlegający odnośnym prawidłom⁷⁸⁾, bądź już od początku, bądź od czasu późniejszego⁷⁹⁾, według tego, w którym czasie stanęła umowa, upoważniająca depozytariusza do używania kapitałów deponowanych (§ 959)⁸⁰⁾. Powyższe nasze uwagi, tyżące się kontraktu pożyczki, stósują się zatem także do tego rodzaju interesów depozytowych; w szczególności są one czynnościami handlowymi pod tymi samymi co pożyczka warunkami.

Za pomocą interesów depozytowych (*Depositengeschäfte*) ściągają po dziś dzień szczególnie banki potrzebne im kapitały, wystawiając deponentom obligi, brzmiące na nazwisko lub na okaziciela, np. kwity depozytowe, asygnaty, książeczki wkładkowe kas oszczędności lub innych zakładów,

⁷⁴⁾ Ob. Biliński jw. T. II, str. 107.

⁷⁵⁾ Endemann: *D. d. HR.* § 142 n. 7. — Windscheid *Lehrbuch des Pandektenrechts.* T. II, § 379 n. 4.

⁷⁶⁾ Ob. Biliński jw. str. 107 sq. — Endemann: *Zeit. f. d. ges. HR.* T. IV, str. 60.

⁷⁷⁾ Thöl jw. § 296 po nocie 16. — Biliński j. w. T. II, str. 107 sq.

⁷⁸⁾ Ustawa cywilna w § 959 mówi o rzeczach znikomych, rozumiejąc przez to rzeczy zamienne. Ob. pow. not. 57.

⁷⁹⁾ Ob. pow. Nr. 6.

⁸⁰⁾ W prawie rzymskiem zachodziły pomiędzy *depositum irregulare* a pożyczką ważne różnice. Mianowicie *actio depositi* była *bonae fidei*, *condictio ex mutuo* zaś *stricti iuris*, z czém stała w związku różnica co do formy umowy o odsetki. Obacz Windscheid jw. § 379 not. 5. — Vangerow *Lehrbuch der Pandekten* § 630 II.

przyjmujących wkładki w podobny sposób⁸¹⁾. Spłata depozytu może zresztą nastąpić bądź bezpośrednio do rąk deponenta, bądź pośrednio do rąk trzeciej osoby. Ostatnie może mieć miejsce nietylko wskutek ustąpienia wierzytelności ze strony deponenta trzeciej osobie za pomocą cesyi, indosu lub wręczenia obligu, brzmiącego na okaziciela, ale także w ten często używany sposób, iż deponent wydaje do depozytariusza nakaz wypłaty pewnej sumy trzeciej osobie na rachunek swój wierzytelności⁸²⁾. Nakaz wypłaty może być wydany albo osobno, albo mieścić się w innem poleceniu, np. w przekazie (assygnacji⁸³⁾, akredytywie, czeku), w przekazie wekslowym do depozytariusza. Depozytariusz, skoro przyjmie nakaz wypłaty i wypłaci sumę trzeciej osobie⁸⁴⁾, nabywa przeto wierzytelność do deponenta o zwrot wydatku (§ 1014 ust. cyw.), z policzeniem prowizyi, jeśli depozytariusz jest kupcem (art. 290 ust. handl.), a tém samém zmniejsza się jego dług z depozytu. (C. d. n.)

⁸¹⁾ Biliński jw. T. II, str. 134 sq. — Stubenrauch. j. w. T. II, str. 153 not. 3.

⁸²⁾ Ob. Thöl jw. § 318 sq. — Endemann: *Das deut. HR.* § 128. — Deponent może wydawać nakazy wypłaty do depozytariusza nietylko wtedy, jeśli już od początku złożył pieniądze właśnie w tym celu, aby na ich poczet za pośrednictwem banku nskutecznić wypłaty (t. z. giro-depozyt), ale i wtedy, gdy składając pieniądze, nie zastrzegł sobie naprzód prawa dysponowania w ten sposób depozytem. W pierwszym przypadku mówią w handlu o nakazie wypłaty na poczet gotówki, w drugim na poczet długu. (Ob. Thöl jw. §§ 343 i 344. — „*Mandiren auf Baarfonds — Mandiren auf Schuld*“), ale ściśle biorąc i w pierwszym przypadku wypłata idzie na poczet długu. (Ob. Endemann *Das deut. HR.* § 128 n. 34).

⁸³⁾ Mówiąc o przekazie, mamy tu na myśli nie assygnację w ciasnem rozznieniu ustawy cywilnej (§§ 1400 sq.), według której przekaziciel (*assignans*) winien być dłużnikiem asygnatariusza, lecz przekaz w ogólnem znaczeniu, który w tém polega, iż ktoś (przekaziciel, *assignans*) daje polecenie drugiemu (*assignatus*), by ten wypłacił pewną kwotę trzeciemu (asygnatariusz), a oraz polecenie trzeciej osobie, by ta wypłatę przyjęła. (Ob. Thöl jw. § 325 sq. — Endemann jw. § 129 sq. — Windscheid jw. § 412 — Kirchstetter jw. str. 659). Do przekazów w tém znaczeniu stósują się też art. 300 i 301 nst. handl. Asygnant może być dłużnikiem asygnatariusza i w ten sposób płacić mu swój dług, wtedy ich wzajemny stosunek podlega przepisom ustawy cywilnej o asygnacji (§§ 1406, 1407), ale asygnant może także w ten sposób asygnatariuszowi dać pożyczkę (ob. pow. not. 58), uczynić darowiznę itp. Pomiedzy asygnantem a asygnatem zachodzi zaś stosunek polecenia — *mandatum* (§§ 1403, 1404, 1409).

⁸⁴⁾ Czy to rzeczywiście, czy też przez przypisanie sumy trzeciej osobie w księgach bankowych, co jest zwykłym przy giro-depozytach. Ob. Biliński jw. T. II, str. 109 sq. — Goldschmidt jw. § 107. — Endemann: *Das deut. HR.* § 136. — Thöl jw. § 28, l. 7.

Przeгляд tygodniowy.

Lwów 19 lutego.

Ustawa kwaterunkowa. — Projekt o funkcyonaryuszach Prokuratury. — Ustawa wprowadzająca kodex karny.

Niedawno temu wniósł minister obrony krajowej do Izby poselskiej projekt ustawy kwaterunkowej dla pomieszczenia wojska, marynarki i obrony krajowej w czasie pokoju. Projekt ten ma zastąpić dotychczas obowiązujące rozporządzenie cesarskie z 15 maja 1851, l. 124 dz. u. p. Pomieszczenie wojska w czasie wojny uregulowane być ma osobną ustawą. Projekt przedłożony jest owocem długich obrad i korespondencji z rządem krajów korony węgierskiej, a analogiczny projekt sejmowi węgierskiemu został przedłożony. Projekt, o którym mowa zawiera 56 paragrafów w czterech rozdziałach, z których pierwszy mieści w sobie ogólne postanowienia, drugi szczegółowe postanowienia co do stałego pomieszczenia, trzeci co do przechodowego pomieszczenia wojska, a czwarty wreszcie co do dostarczenia miejsca do ćwiczeń, strzelnic, ujeżdżalni itp. Głównym dążeniem nowego projektu jest sprawiedliwszy rozkład ciężarów z pomieszczeniem wojska połączonych. Stałe pomieszczenie wojska jest według projektu ciężarem publicznym, który ponosić ma cały kraj koronny i za który należy się wynagrodzenie od zarządu wojskowego. Rzeczą reprezentacji krajowej jest podzielić ciężar ten w obrębie kraju o ile możności jak najsprawiedliwiej. Przechodowe pomieszczenie wojska, o ile nie wystarczą na zaspokojenie potrzeby koszary i inne budynki przez rząd przeznaczone (koszary z konieczności, *Nothkasernen*) jest ciężarem gminy, za który również wypłacone zostanie wynagrodzenie w ustawie bliżej unormowane. Kierownictwo spraw kwaterunkowych należy według projektu jak dotąd do władz politycznych — jak również rozstrzyganie rekursów — a w ostatniej instancji do ministra obrony krajowej; wykonanie spraw kwaterunkowych ciąży na gminach i obszarach dworskich w poręczonym zakresie działania. Wynagrodzenie płaci się — o ile odnosi się do stałego wojska (marynarki) — ze wspólnych funduszków wojskowych, o ile zaś chodzi o pomieszczenie obrony krajowej ciąży na budżecie ministra obrony krajowej. Ustawa nowa znosić ma tak rozp. ces. z 15 maja 1851, l. 124 dz. u. p. jakoteż i wszystkie późniejsze do tej sprawy odnoszące się postanowienia — jest tedy kodyfikacją wyczerpującą. Projekt niniejszy przekazany został przez Izbę poselską osobnej komisji, która już jedno posiedzenie odbyła. Na tém posiedzeniu toczyła się długa, przeważnie formalna dyskusja; przyjęto 4 pierwsze paragrafy, ze zmianami stylistycznymi. Wniosek dep. Furtmüllera, ażeby zasadę, iż pomieszczenie wojska jest ciężarem publicznym, postawić na czele ustawy, odrzucono głównie z tego powodu, ażeby o ile możności zachować formalną zgodność z ustawą dla krajów korony węgierskiej.

— Komisja dla ustawy karnej obradowała onegdaj znowu o wniosku p. Lienbachera, tyżącego się funk-

cyonaryuszów prokuratury. Szczegółów o tych obradach nie znamy.

Obecnie przedmiotem obrad tej komisji jest także projekt ustawy, wprowadzającej ustawę karną.

Praktyka sądowa.

Na wekslu może być objaśnione powstanie sumy wekslowej.

Gdy na wekslu suma pieniężna cyframi napisaną była: „na złr. 600, procent złr. 100“, c. k. Sąd krajowy w Krakowie, upatrując w zapisku tym przyrzeczenie zapłaty odsetek i odwołując się do przepisu art. 7 ust. weksl. i rozp. c. k. Ministerstwa spraw. z dnia 2 listopada 1858 l. 197 dz. u. p., nie wydał żadanego nakazu zapłaty.

C. k. Sąd wyższy zmienił uchwałę Sądu krajowego i wydał nakaz zapłaty, albowiem zapłacić się mająca suma 700 złr. wyraźnie na wekslu jest wypisaną, a tylko na wekslu wyjaśniono, w jaki sposób suma wekslowa powstała, co przecież ważności weksla nie pozbawia i wydaniu nakazu zapłaty na przeszkodzie nie stoi.

(Orzeczenie c. k. Sądu kraj. wyższego w Krakowie z d. 17 maja 1877 l. 6176).

J. L.

Pretensye, wekslem pokryte, żądane nie na podstawie prawa wekslowego, lecz z tytułu prawa cywilnego, zaskarżone być mogą także w Sądzie powiatowym na zasadzie prawa cyw.

Emanuel E. pozwał Salomona K. w Sądzie powiatowym w Brzeżanach o zapłacenie sumy 270 złr., twierdząc, iż przy obrachunku, w dniu 1 lutego 1872 odbytym, zobowiązał się pozwany do zapłacenia dawniejszej pretensyi wekslowej w kwocie 120 złr. i otrzymanej w tymże dniu pożyczki 180 złr. razem więc sumy 300 złr. z 15% odsetkami w miesięcznych ratach po 30 złr. zpn., że jednak uiszczył tylko pierwszą ratę z procentami. W obronie zarzucił pozwany, między innemi, że przez obrachunek suma wekslowa 120 złr. nie mogła być zmienioną w zwykłą pożyczkę, zatem tylko w drodze procesu wekslowego żadaną być może.

Sąd powiatowy w Brzeżanach, w wyroku z dnia 22 czerwca 1876 l. 3547, zarzutu tego nie uwzględnił, albowiem w skutek obrachunku wprawdzie nowacya umowy jeszcze nie nastąpiła, gdyż przy nowacyi wchodzi nowy obowiązek w miejsce dawnego, a obowiązek dawniejszy ustaje całkowicie (§ 1376 u. c.), zatem dług wekslowy także po obrachunku pozostaje długiem wekslowym i tylko w drodze wekslowej żadany być może; gdy jednak w niniejszym przypadku pozwany Salomon K. nie tylko obrachował się co do sumy wekslowej 120 złr. i takową uznał, lecz także obydwie sumy 180 złr. i 120 złr. w jedną sumę złączył, a względem obydwóch sum równe postanowienia tak co do sposobu zapłacenia, jako też co do uiszczenia odsetek zawarte zostały, przypuścić należy, że było zamiarem obydwóch stron kontraktujących, dawniejszy dług wekslowy zmienić w zwykłą

pożyczkę, zwłaszcza że dług wekslowy z pożyczki pochodził i wówczas prawo żądania zapłaty weksla prawdopodobnie przedawnieniu uległo.

Wyrokiem z 14 listopada 1876 l. 21859 zmienił c. k. Sąd krajowy wyższy we Lwowie wyrok sędziego pierwszego i odesłał powoda z pretensją wekslową 120 złr. do właściwego Sądu handlowego, albowiem pretensya, wekslem zabezpieczona, po obrachunku nie przestała być pretensją wekslową, a powód nawet nie twierdzi, że akcept wekslowy pozwanemu zwrócił lub za przyzwoleniem jego zniszczył, zaś przez bliższe określenie sposobu zaspokojenia istniejącej pretensyi w myśl § 1379 u. c. kontrakt nowacyjny nie powstaje. Pretensya wekslowa przeto nienależycie i wbrew § 4 post. sąd., z pretensją 180 złr. z pożyczki pochodzącą, w jednym pozwie złączoną została, a w ocenie tej pierwszej pretensyi wdawać się nie można, ile że nawet nie wykazano, czyli przez następujące fakty kompetencya Sądu wekslowego już ustała, a zatem zwrotu pretensyi w Sądzie powiatowym domagać się można.

C. k. Trybunał najwyższy nie przychylił się jednak do zdania Sądu wyższego, albowiem pretensye, dla których wystawiony jest weksel, zaskarżone być mogą także w Sądzie powiatowym, gdyż w danym razie powód pretensyi swęj nie żąda na podstawie prawa wekslowego, lecz z tytułu pożyczki i obrachunku.

(Orzeczenie c. k. Trybunału najwyższego z dnia 19 grudnia 1877 l. 7526). *Str.*

Niezachowanie przepisu § 441 post. sąd. pociąga za sobą nieważność aktu licytacyjnego.

Joel B. nabył przy trzecim terminie egzekucyjnej sprzedaży realność pod l. 483⁴/₄ we Lwowie, sądownie na 760 złr. 20 ct. w. a. oszacowaną, za cenę 26 złr. w. a., a gdy 10% wadyum cenę kupna przewyższało, zwrócono mu nadwyżkę, zaś cenę kupna złożono do depozytu.

Akt licytacji przyjął Sąd krajowy we Lwowie uchwałą z 24 marca 1877 l. 12861 do wiadomości, lecz Sąd wyższy we Lwowie uchwałą z 27 czerwca 1877 l. 11365 nie zatwierdził aktu tego, albowiem z protokołu egzekucyjnej sprzedaży przekonać się nie można, czy komisarz sądowy zwrócił uwagę licytantów na akt oszacowania realności (§ 441 post. sąd.), która to realność ma nierównie większą wartość, niż wynosi najwyżej ofiarowana cena kupna, zaś niezachowanie tej formalności wpłynęło na niekorzyść tak egzekucją popierającego, jakoteż egzekuta.

C. k. Trybunał najwyższy zatwierdził uchwałę Sądu wyższego, nie uwzględniając wywodów rekursu rewizyjnego, z powodu że niezachowanie przepisu § 441 post. sąd. pociąga za sobą nieważność aktu licytacji. Wprawdzie w ustawie przepis ten jako powód nieważności nie jest wymieniony, ale zauważyć należy, że ustawa sądowa powodów nieważności nie wylicza, lecz stanowi, że braki formalne, wpływające na zmianę istoty sprawy lub postępowania (§ 346 post. sąd.) uwzględniane być mają w orzeczeniach, a ztąd już samo przez się wynika, że

sędzia doniosłość dostrzeżonego zaniedbania postanowień ustawy w każdym poszczególnym przypadku ocenić winien.

(Orzeczenie c. k. Trybunału najwyższego z dnia 18 września 1877 l. 11252). *Str.*

Warunki, pod jakimi wyrok przeciw dzierżawcy wydany, przeciw poddzierżawcy egzekwowanym być może.

A. wytoczył przeciw B. jako dzierżawcy części posiadłości dworskiej spór o rozwiązanie umowy dzierżawnej i oddanie mu przedmiotu dzierżawy, a skarga zadekretowaną została do rozprawy w myśl przepisów ces. rozp. z 16 listopada 1858 l. 213 dz. p. i następnie wobec niestawienia się pozwanego, przychyłono się w zupełności do żądania powoda.

A. żądał więc egzekucyi wyroku nietylko przeciw B., lecz również przeciw C. i D., którzy według jego twierdzenia byli poddzierżawcami i znajdowali się w posiadaniu przedmiotu dzierżawy.

C. k. Sąd powiatowy w Oświęcimie dozwolił żądanej egzekucyi przeciw B., odmówił jej natomiast przeciw C. i D., ponieważ przeciw ostatnim ani skarga nie była wystósowana, ani rozprawa z nimi przeprowadzona, ani wyrok przeciw nim wydany.

W rekursie oparł się A. na przepisie § 21 ces. rozp. z 16 listopada 1858 l. 213 dz. u. p. i podniósł, że nawet bez wymienienia poddzierżawców w podaniu egzekucyjnym, mógłby w drodze egzekucyi przeciw samemu dzierżawcy także poddzierżawców posiadania gruntu pozbawić.

C. k. Sąd krajowy wyższy w Krakowie orzeczeniem z 22 sierpnia 1876 l. 10727 przychylił się do rekursu i z uwagi, że § 21 ces. rozp. z 16 listopada 1858 naturalnie przypuszcza, iż przez egzekucją popierającego zostało wykazaniem, że mniemany poddzierżawca rzeczywiście znajduje się w posiadaniu przedmiotu dzierżawy; zaś w danym wypadku nie wykazał egzekwent wcale, by przedmiot dzierżawy w posiadaniu C. i D. się znajdował — zniósł odnośny ustęp rezolucyi, odmawiającej egzekucyi przeciw C. i D. i polecił pierwszemu Sądowi, aby do rozprawy termin wyznaczył, na ten termin egzekwenta i mniemanych poddzierżawców C. i D. zaważwał, egzekwentowi wyjaśnienie i wykazanie istnienia poddzierżawy polecił i po przesłuchaniu w tej mierze C. i D. nowe rozporządzenia wydał.

Rekurs rewizyjny A. odrzucił c. k. Trybunał najwyższy orzeczeniem z 30 stycznia 1877 l. 12740 jako w myśl § 15 ces. rozp. z 16 listopada 1858 l. 213 dz. u. p. i § 51 dekr. nadw. z dnia 24 października 1845 l. 906 niedopuszczalny.

Po przesłuchaniu stron w myśl wspomnianego rozporządzenia Sądu wyższego, c. k. Sąd powiatowy w Oświęcimie odmówił stanowczo żądaniu egzekwenta o eksmisya C. i D. z posiadanego przez nich gruntu dzierżawnego, ponieważ wprawdzie z oświadczeń obydwóch stron i przedłożonych przez nich wiarogodnych dokumentów wynika dowodnie, że pomiędzy A. z jednej, a C. i D. z drugiej strony zachodzi stosunek dzierżawy i

że C. i D. z posiadania spornego gruntu w 1862 r. już egzekucyjnie usunięci zostali; atoli wykazało się dalej, że C. i D. zaraz w kilka dni później weszli napowrót w posiadanie spornego gruntu (czy za wyraźnym lub milczącym zezwoleniem A. jest obojętnym) i odtąd w faktycznym posiadaniu tego gruntu się znajdują. Udowodniono dalej dokumentami, że B. zawarł kontrakt dzierżawy w 1863 r., więc już po dokonaniu wspomnianej wyżej eksmisji C. i D. i odzyskaniu przez ostatnich napowrót posiadania dzierżawnego gruntu: zaś A. nawet nie twierdził przy rozprawie, czemu C. i D. wyraźnie zaprzeczyli, żeby C. i D. zawarli z B. umowę poddzierżawną i temuż czynsz płacili, a od istnienia poddzierżawy jedynie zawisło dozwoleństwo egzekucji wyroku przeciw C. i D.

Na rekurs przeciw temu orzeczeniu wniesiony, potwierdził c. k. Sąd krajowy wyższy takowe z powodów przez pierwszego sędziego przytoczonych, tudzież z dalszej uwagi, że przepis § 21 ces. rozp. z 16 listopada 1858 l. 213 dz. u. p. przypuszcza, że poddzierżawca, przeciw któremu egzekucya ma być ważną, przedmiot dzierżawy rzeczywiście na zasadzie umowy z dzierżawcą posiada; gdy tymczasem wykazaniem zostało, iż C. i D. ani nie poddzierżawili gruntu spornego od B., ani mu też czynszu nie płacili; okoliczność zaś przez rekurentów przytoczona, że zaprzeczony stosunek poddzierżawy datuje się z czasów dawniejszego dzierżawcy N., tém mniej może mieć wpływu, że żądanie dozwoleństwa egzekucji przeciw C. i D. opiera się na wyroku tylko przeciw B. wydanym.

(Orzeczenie c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie z 23 października 1877 l. 12641). W. T.

Orzeczenia Trybunału kasacyjnego.

148.

Znaczenie wyrazów „in verbreiteten Schmähchriften“ w § 491 u. k.

Orzeczenie z 21 listopada 1877 l. 8831.

Przeciw wydanemu w sprawie wymiaru należności orzeczeniu c. k. powiatowej dyrekcji skarbowej w Bozen wniósł Leopold R. rekurs w c. k. krajowej dyrekcji skarbowej w Insbriku. W ustępie końcowym rekursu umieścił Leopold R. zestawienie rachunkowe, następnie rysunek przedstawiający łeb osła i napis: „da wächst ja doch ein ganzer Esel heraus“. C. k. Sąd powiatowy zasądził Leopolda R. za przekroczenie z §§ 491, 492 u. k. w myśl § 493 u. k. na 14-dniowy areszt, uzasadniając wyrok tém, „iż Leopold R. wspomnianym rysunkiem i uwagą c. k. powiatową dyrekcję skarbową, ze względu na jej urzędową działalność, na publiczne urągawisko wystawił“. Wskutek odwołania się podsądnego, c. k. Sąd obwodowy w Bozen, jako Trybunał apelacyjny, zniósł wyrok Sądu powiatowego w myśl §§ 468 ust. 3 i 281 ust. 10 p. k. jako nieważny i uwolnił Leopolda R. od oskarżenia w myśl § 259 ust. 3 p. k. W motywach uznano wprawdzie, iż wspomniany rysunek i napis umieszczony na rekursie przedstawia się rzeczywiście jako wysmianie powiatowej dyrekcji skarbowej, jednakże zarazem co do przedmiotowej istoty czynu zauważano, że wysmianie nie było publicznym, gdyż „wniesienie podania do

protokołu pewnego urzędu nie może być uważane jako akt rozszerzenia pisma“.

Generálny prokurator Dr. Liszt uwiadomiony o tém orzeczeniu, wniósł w myśl §§ 33 i 292 p. k. w Trybunale kasacyjnym zażalenie nieważności dla strzeżenia praw, i uzasadnił takowe postanowieniem ustawy karniej, należycie interpretowanem, względami na tok czynności urzędowych, tyczących się każdego do publicznego urzędu wniesionego podania i powołaniem się na orzeczenie Trybunału w analogicznych wypadkach wydane. Trybunał kasacyjny orzekł: W wyroku Sądu obwodowego w Bozen mylnie zastosowano ustawę, z powodu:

Słusznie twierdzi generalny prokurator, że zapatrywanie Sądu obwodowego, wyrażone w rzeczonem wyroku, polega na mylném zrozumieniu § 491 u. k. Albowiem nie można twierdzić, iż nie ma istoty i zamiaru rozpowszechnienia paszkwili i t. p., jeżeli, jak w niniejszym wypadku, wysmianie zawarto w podaniu wniesionem do protokołu publicznej władzy. Wnoszący podanie musiał wiedzieć, że według toku czynności władz państwowych unormowanego przepisami ustawicznymi, każde pismo dochodzi wiadomości znaczniejszej liczby osób, nim załatwionem i w aktach złożonem albo stronie wydanem zostanie. Widoczna przeto, że Leopold R. rysunek i napis umieścił nie w celu dobitniejszego uzasadnienia rekursu, lecz dlatego, ażeby niższą instancją z powodu odnośnego orzeczenia wystawić na śmiech i urągawisko wobec tych licznych osób, które już ze względu na swój urząd rekurs w swym ręku mieć musiały, *Animus injuriandi* jest widocznym. Musiano tedy w myśl § 292 p. k. uwzględnić zażalenie, co jednakże względem podsądnego żadnych skutków mieć nie będzie.

Wiadomości potoczne.

Wykaz czynności c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie po koniec roku 1877.

W ciągu roku 1877 wpłynęło do dziennika podawczego c. k. Sądu krajowego wyższego wogóle 17680 podań, pomiędzy którymi znajduje się 2225 procesów cywilnych i karnych; 2205 podań wedle procedury z 23 maja 1873 załatwionych; reszta zaś 13250 obejmuje rekursy, skargi syndykalne, orzeczenia najwyższego Trybunału i rozmaite inne korespondencye.

Doliczywszy do powyższych 17680 podań, pozostałe z roku 1876: 667 podań i 2549 przypomnień urzędowych, które do dziennika podawczego nie wchodzą, c. k. Sąd krajowy wyższy miał do czynienia w roku 1877 właściwie z ogólną cyfrą 20896, z pomiędzy których załatwił do końca roku 20335; na rok 1878 pozostało 561, a pomiędzy temi 202 procesów cywilnych. Oprócz wyżej wymienionych wpłynęło w ciągu roku 1877 do dziennika podawczego prezydyjalnego podań 6538, do dziennika senatu dyscyplinarnego 173, nakoniec do dziennika oddziału rachunkowego 2888.

Stan procesów wogóle był następujący: Z końcem roku 1876 pozostało procesów cywilnych 188, w roku 1877 przybyło 2225, a właściwie 2162, gdyż 63 zwrócono pierwszej instancji do uzupełnienia, a pomiędzy temi 2157 procesów cywilnych i 5 o przekroczenia wedle procedury z roku 1853. Ogólna zatem liczba procesów wynosiła 2350, z których załatwiono 2148 z tym skutkiem, iż 1308 wyroków pierwszej instancji zatwierdzono, 539 zmieniono a 296 zuisiouo, — następnie wydano, wedle procedury z roku 1853, 5 orzeczeń za przekroczenia, tak iż w zaległości pozostało tylko 202 procesów cywilnych.

Pomiędzy sprawami załatwionemi wedle procedury karniej z roku 1873 znajdowało się 125 odwołań przeciw

wyrokom, 593 opozycyji przeciw aktom oskarżenia, 111 zażaleń przeciw uchwałom Izby radnej i Sądów kolegialnych. W pozostałej liczbie 13433 załatwionych podań było 4802 rekursów cywilnych.

Orzeczeń najwyższego Trybunału nadeszło, a mianowicie: zatwierdzających wyrok Sądu wyższego 299, zmieniających 51, znoszących 9, rekursów 735.

Z porównania czynności Sądu krajowego wyższego w r. 1877 z latami 1875 i 1876 okazuje się, że:

1) Do dziennika podawczego wpłynęło w roku 1877 o 217 podań mniej niż w roku 1875, a o 98 mniej niż w roku 1876; do dziennika prezydyjalnego o 186 podań mniej aniżeli w r. 1876; do dziennika senatu dyscyplinarnego o 18 podań mniej niż w roku 1876; a w końcu do oddziału rachunkowego o 196 podań więcej niż w roku 1876.

2) Procesów było w 1875 roku 2554, w 1876 roku 2429, a w 1877 roku 2350, a zatem o 204 mniej aniżeli w roku 1875, a o 79 mniej niż w roku 1876. Procesów cywilnych było w 1875 roku 2352, w 1876 roku 2375, w 1877 r. 2345, a zatem o 5 mniej niż w roku 1875, a o 30 mniej niż w roku 1876. Procesów z postępowania wedle procedury karnej z r. 1853 o zbrodni, było w 1875 roku 18, w 1876 r. 1, w 1877 r. zaś żadnego podobnego procesu nie było. Procesów o przekroczenie było w 1875 r. 184, w 1876 r. 53, w 1877 r. 5.

3) Rekursów cywilnych załatwiono w 1875 r. 4713, w 1876 r. 4387, w 1877 r. 4802, karnych wedle procedury z 1853 r. w 1875 roku 5, zaś w roku 1876 i 1877 rekursy te już się nie trafiały.

4) Przypomnień urzędowych wydano w 1875 roku 2531, w 1876 r. 2666, a w 1877 r. 2549.

5) Ogólna liczba podań wynosiła w 1875 r. 20914, w 1876 r. 20918, a w 1877 r. 20896; jest zatem w 1877 roku mniejsza od ogólnej liczby podań z 1875 roku o 18, a od liczby podań z 1876 r. o 22. Wszystkie powyższe podania załatwiono w 1877 r. w 476 senatach na 171 posiedzeniach, a pozostałe z końcem r. 1877 załatwiono wszystkie w ciągu miesiąca stycznia 1878.

Ogółem załatwiono w ciągu r. 1877 orzeczeń merytorycznych 7779, pomiędzy któreimi 1322 orzeczeń przewidywanych.

Egzaminów odbyło się w roku 1877 w Sądzie krajowym wyższym w Krakowie ogółem 26, a z tych na urząd sędziego 17, adwokackich 3, notaryalnych 6.

Wykaz czynności c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie z postępowania wedle procedury karniej z 23 maja 1873.

W ciągu roku 1877 wpłynęło do dziennika podawczego Sądu krajowego wyższego 2205 podań karnych, które do połowy stycznia 1878 wszystkie załatwione zostały. A mianowicie:

1) Oddalono jedno uczynione w myśl § 48 p. k. żądanie strony interesowanej o dalsze ściganie;

2) przychyłono się do dwóch wniosków o przedłużenie więzienia z powodu obawy o zwłknięcie śledztwa;

3) rozstrzygnięto 593 opozycyji przeciwko aktom oskarżenia, a mianowicie w 10 przypadkach w myśl § 211, w 25 przypadkach w myśl § 213, w 556 przypadkach w myśl § 214; w 1 przypadku na skutek sprzeciwienia się oskarżyciela prywatnego w myśl § 213, a w 1 przypadku na skutek takiegoż sprzeciwienia się w myśl § 214;

4) przychyłono się do 3 sprzeciwień przeciw wyrokowi zaocznym, na skutek oskarżenia prokuratora rządowego;

5) rozstrzygnięto 125 odwołań się przeciw wyrokowi, których 23 wniosła Prokuratura rządowa, 2 oskarżyciele prywatni, a 100 oskarżenia. Z wniesionych przez Prokuraturę rządową odwołań, było 7 bezskutecznych a 16 sku-

tecznych, z wniesionych przez oskarżycieli prywatnych obydwaj bezskuteczne — z wniesionych przez oskarżonego w 91 przypadkach przeciw wymiarowi kary 5 skutecznych, 86 bezskutecznych, a 9 tyczyły się pretensyj prywatnych, w 2 przypadkach ze skutkiem, w 7 bez skutku;

6) załatwiono 36 zażaleń przeciw uchwałom Izby radnej, z których Prokuratura wniosła 13, obwiniony 23; z tych ocniosło 8 zażaleń prokuratora i 4 obwinionego skutek;

7) załatwiono 28 zażaleń przeciw uchwałom Sądów kolegialnych, z których Prokuratura wniosła 2, oskarżyciel prywatny 4, obwiniony 14, inne osoby 8; z tych 1 zażalenie oskarżyciela prywatnego, 4 obwinionego i 6 innych osób odniosły skutek;

8) załatwiono 2 zażalenia w myśl § 494 przeciw orzeczeniom w postępowaniu prasowem, w 1 przypadku ze skutkiem, w 1 bezskutecznie;

9) załatwiono 9 podań o złagodzenie kary w myśl § 410; — 4 podania oddalono, do 5 przychyłono się;

10) z 30 podań wniesionych w drodze łaski (§ 411) oddalono 16, a 14 przedłożono wyższym władzom.

Wiedeńska Izba adwokatów uchwaliła jednomyślnie na pełnem posiedzeniu następującą rezolucyą: „Używanie ogłoszeń, inseratów, okólników, reklam i podobnych środków w celu zjednania sobie klientów w, uwłacza honorowi i powadze stanu adwokackiego i ma być zaniechanem. Oczywiście nie należą tu zwyczajne oznajmienia, połączone z wykonywaniem zawodu“.

Ze sprawozdania Rady dyscyplinarnej wiedeńskiej Izby adwokatów, przedłożonego walnemu zebraniu téjże Izby i w organie adwokatów wiedeńskich *Juristische Blätter* ogłoszonego, dowiadujemy się, że w r. 1877 weszło 86 doniesień, z których 41 odrzucono. Z pozostałych 45 spraw dyscyplinarnych, pozostało 27 spraw nieskończonych po koniec r. 1877, zaś 16 spraw załatwiono w następujący sposób: wykreślono z listy 1 adwokata; zaspensowano na rok 2 adwokatów, a na pół roku 1 adwokata; przedłużono praktykę na pół roku 2 kandydatom adwokackim; osądzono na różne kary pieniężne 7 adwokatów i 1 kandydata; udzielono pisemnej nagany 1 adwokatowi i 1 kandydatowi — Jak wiadomo, Izby adwokackie w naszym kraju nie uznały dotąd za stosowne, ogłaszać sprawozdania z czynności Rad dyscyplinarnych, chociażby to było pożądanem dla stanu adwokackiego, aby publiczność przekonała się, że nad postępowaniem jęj pełnomocników i doradców prawnych ścisła i sumienna czuwa opieka.

Urzędowe blankiety wekslowe wydawane obecnie bywają tylko w języku niemieckim. Wiadomo, jak uciążliwym jest obecnie postępowanie przy użyciu nieurzędowych blankietów. Łatwo pojąć, że strony, nie chcąc się poddawać téj uciążliwej manipulacji, wolą dla wygody używać blankietów urzędowych. Zmuszone są tedy do używania blankietów niemieckich. Mamy jednakże prawo żądać, aby skoro językiem urzędowym u nas jest polski, wydawano blankiety urzędowe także w języku polskim. Spodziewamy się, że władze nasz. postarają się o usunięcie téj niedogodności.

Wiadomości urzędowe

od 12 do 18 lutego 1878.

(W nawiasie wskazana liczba urzęd. Gazety Lwowskiej).

Wyszególnienia. Prezydent Sądu kr. we Lwowie Dr. Kornel Tarnański, otrzymał w uznaniu wieloletniej, zawsze wierniej i znakomitej służby krzyż kawalerski orderu Leopolda.

Mianowania. Adjunktami Sądów pow. w okr. apel. krakowskim auskultanci: Henryk Tomkowicz do Podgórza, Sylwester Richter do Kolbnszowy, Ignacy Słobodziński do

Rozwadowa, Dr. Władysław Wędkiewicz do Dąbrowy, Ludwik Klemensiewicz do Sokołowa, Bogdan Pruchniewicz do Makowa.

Przeniesienia. Adjunkt Sądu pow. Alfons Karpiński z Rozwadowa do Wadowic. Dr. Salomon Merz z Kolbuszowy do Myślenic. Leon Wronka z Sokołowa do Jasła.

Z Izby notaryalnych. Julian Celewicz przestał być substytutem not. Krausa w Sokalu. Zgłosz. do 6 miesięcy w Izbie not. lwowskiej. (48).

Z Izby adwokackich. W miejsce zmarłego adw. Gregorowicza we Lwowie gen. subst. adw. Dr. Roiński, zast. adw. Dr. Rogalski.

Upadłości. Feiweł Feiweł kramarz towarów bławatnych w Tarnowie, uchw. Sądu obw. tamże z 1 lutego l. 2011, kom. konk. adj. Gabryszewski, tymcz. zaw. adw. Dr. Malawski, zgł. do 16 kwietnia, likwid. 6 maja o 10 rano (42). — Herman Gotdfarb jubiler w Tarnopolu, uchw. Sądu obw. tamże z d. 9 lutego l. 2347. kom. konk. rdca Strumieński, tymcz. zaw. adw. Dr. Markstein, zgł. do 31 marca, likw. 9 kwietnia o 9 rano (42). — M. Ulman nieprot. kupiec w Tarnowie, uchw. Sądu obwod. tamże z 1 lutego l. 2010, kom. konk. adj. Rudolf, tymcz. zaw. adw. Dr. Braun, wyb. wydz. 24 lutego o 4 pop., zgł. do 1 maja, likw. 24 maja o 4 popoł. (43).

Uwaga (do upadł.). W upadłości Rubina Blanka w Złoczowie stał. zarz. adw. Dr. Józef Wesołowski, zast. Izak Schwager (42). — Konk. Dawida Weissa w Stryju odwołany uchw. Sądu obw. w Samborze z dnia 31 grudnia 1877 l. 20782 (44). — W upadł. Pinkasa Kannerera w Stanisławowie termin do wyzn. wynagr. zarz. masy 11 marca o 9 rano (45). — W upadł. Süßli Dickmann i Izaka Krocha w Stanisławowie zawiad. masy Abraham Weidenfeld (45). — W upadł. Lejzora Schleimera w Obertynie, likw. 21 marca o 9 rano (45). — W upadł. L. Blumenfruchta w Krakowie adw. Dr. Blatteis zarz., adw. Dr. Jakubowski zast. (45). — W upadł. Jakóba Blumenfruchta w Krakowie stał. zarz. adw. Dr. Roman Jakubowski, zast. adw. Dr. Blatteis (45). — W upadł. Mechla Perl w Stanisławowie term. co do nieściągalnych aktywów 15 marca o 9 rano. (45). — W konk. Izraela Mojżesza Mandelbauma w Wojniłowic termin do zawarcia ugody 15 marca o rano.

Niewłasnowolni. Katarzyna Stankiewicz włościanka z Księżego Mostu marnotr., kur. Pawło Tyndyk, uchw. Sądu obw. w Przemyślu (bez pod. daty), ogł. Sądu pow. w Sądowej Wiszni z 3 lutego l. 827 (45).

Ogłoszenia urzędowe

L. 66740. **Ogłoszenie.** L. 9.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że firma „Lewi Sehnee“ dla handlu drzewem w Wiszence i handlu szkłem w Sielcu do rejestru handlowego dla firm pojedynczych dnia 16 grudnia 1877 wpisana została.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.
Lwów 22 grudnia 1877. **Mayer.**

L. 2119. **Ogłoszenie.** L. 10.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że firma „Chaim Frank“ dla handlu wódecza-

nego w Zniesieniu (pod Lwowem) w rejestr handlowy dla firm pojedynczych dnia 12 stycznia 1878 wpisana została.

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.
Lwów 19 stycznia 1878. **Mayer.**

L. 62625. **Ogłoszenie.** L. 11.

C. k. Sąd krajowy jako handlowy we Lwowie ogłasza niniejszém, że firma „Salomon Goldstein“ kantor eskontowania weksłów we Lwowie, w rejestr handlowy dla firm pojedynczych dnia 25 listopada 1877 wpisana została

Z c. k. Sądu krajowego jako handlowego.
Lwów 1 grudnia 1877. **Mayer.**

Nr. 118. **E d i e t.** L. 12.

Vom Stanislawuer k. k. Kreis- als Handelsgerichte wird bekannt gegeben, dass die Firma „Nathan Thenen“ Grosshandlungshaus zu Tyśmienitz in die Register für Einzel-firmen eingetragen wurde.

Stanislaw 16 Jänner 1876.

L. 1309. **E d y k t.** L. 13.

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Stanisławowie podaje do wiadomości, iż do rejestrów stowarzyszeń zarobkowych wpisana została firma „Kasa zaliczkowa w Mariampolu, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. Stowarzyszenie opiera się na statucie, spisany dnia 25 stycznia 1878 z siedzibą w Mariampolu.

Przedmiotem przedsiębiorstwa jest dostarczenie członkom swoim na procent umiarkowany gotowych pieniędzy, potrzebnych do obrotu w gospodarstwie, rzemiośle lub do innych zajęć, za pomocą kredytu wspólnego wszystkich członków. Czas trwania nieograniczony.

Zarząd towarzystwa sprawuje dyrekcya z trzech członków złożona, a mianowicie: D. Gerard Festenburg Eugeniusz jako dyrektor, ksiądz Maciej Żabiński jako zastępca, Bartłomiej Krauzowicz jako kasyer, ksiądz Sabin Kisielewski jako zastępca i Leopold Markowski jako kontrolor, zaś baron Tymoteusz Bees jako zastępca, wszyscy w Mariampolu zamieszkali, którzy też firmę towarzystwa podpisywać będą.

Ogłoszenia od towarzystwa pochodzące, umieszczone będą w *Gazecie Lwowskiej* pod firmą tegoż towarzystwa, zaproszenia na zgromadzenia ogólne pochodzić mogą też od rady zawiadowczej, w którym to razie będą podpisane: „Rada zawiadowcza kasy zaliczkowej w Mariampolu, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. Ignacy Spirydowicz, przełożony, Wesołowski Maciej sekretarz.

Za wszelkie zobowiązania towarzystwa wobec osób trzecich odpowiadają członkowie solidarnie całym swoim majątkiem, a do ważności zobowiązania się potrzeba obok firmy podpisów wszystkich trzech członków dyrekcji.

Stanisławów 6 lutego 1878.

T r e ś ć :

O ustawach lipcowych ze stanowiska prawa prywatnego powszechnego, handlowego i wekslowego napisał Prof. Dr. Leonard Piętań. Przegląd tygodniowy. — Praktyka sądowa. — Orzeczenia Trybunału kasacyjnego. — Wiadomości potoczne. — Wiadomości urzędowe Ogłoszenia urzędowe.